

lehetőségek, elértünk egy általunk gazdasági limesnek tartott értéket, akkor kezdünk szétnézni valami után. Úgy gondolom a válasz erre egyértelmű: nem.

Elméletileg – feltéve, hogy kapacitásunkat meg akarjuk tartani – egyre több csoport, berendezés dolgozik majd külföldön a fokozatosság és a hazai megkutatottság előhaladása szem előtt tartásával. Ehhez azonban már ma tevékenykedni kell és felkészülni az esetleges fokozottabb igényekre mind műszakilag, káderpolitikailag, mind pedig gazdaságilag, pénzügyileg.

Könyvszemle

A Felszíni Geofizikai Kutatás 20 éve a Kőolajiparban

Szerkesztette: *Molnár Károly.*

Szerkesztő bizottság: *Rumpler János, Szemerédy Pálné, Varga Imre.*

Az OKGT Geofizikai Kutatási Üzem kiadványa. Sokszorosítás, 161 old., Ebben 59 részben szövegközti, részben külön mellékletként szereplő és színes ábra, három külön mellékletként szereplő színes térkép.

A kőolajipari geofizikai kutatás röviddel ezelőtt ünnepelte működésének 20 éves jubileumát; az ebből az alkalomból a Magyar Geofizikusok Egyesülete által rendezett ünnepi előadássorozatot Dank Viktor előadása vezette be, melynek szövegét lapunk jelen számában közöljük. Ugyancsak ő írt előszót az itt ismertetendő kiadványhoz is, méltatva ebben az esemény jelentőségét. Idézzük ebből a bevezetőből a következő sorokat: „Az 1952-ben alakult kőolajipari geofizika ma már olyan színvonalon áll, hogy jól állja az összehasonlítást a környező országokkal, sőt általános nemzetközi vonatkozásban az azonos rendeltetésű szervekkel, cégekkel. A MASZOLAJ szakvezetésével, néhány geofizikussal induló szervezet 20 évi távlatból igen küzdelmes, nehézségekkel tűzdelt de sikeres, eredményes múltra tekinthet vissza és további szép feladatok megoldása, táguló perspektíva előtt áll.”

A mű anyagának megírásában a fentebb felsorolt szerkesztőket a GKÜ szakembereinek egész sora segítette; nevük felsorolása a mű elején szerepel, de nincs megadva, hogy melyik részt ki írta. Bizonyára olyan erősen kollektív jellegű munkamegosztásról volt szó, hogy az egyes közreműködők teljesítménye alig elkülöníthető.

A mű tartalmával kapcsolatban rá kell mutatnunk arra, hogy – amint az a címben is szerepel – „felszíni” geofizikáról van szó és a mélyfúrásai geofizikai tevékenység nincs érintve.

Az előszót követő első fejezet rövid visszapillantást ad a 20 éves kutatótevékenységre és 5 oldalon vázolja a két évtized történetét, a fejlődés néhány jelentősebb állomását.

A soron következő fejezetek:

Hagyományos reflexiós mérések	7 – 18 oldal
Analóg mágneses jelerőztetésű reflexiós mérések	19 – 34 oldal
Digitális jelerőztetésű reflexiós mérések	35 – 46 oldal
A szabályozható irányítottságú reflexiós mérések (RNP)	47 – 51 oldal
Refrakciós mérések	52 – 69 oldal
Kiegészítő geofizikai tevékenység	70 – 80 oldal

Ezen a nagyfejezeten belül szó van a korrelációs adatok meghatározásáról, sebességmeghatározásról a szeizmikus kutatásban, modellmérésekről, a szeizmikus vonalakon és sekélyszekvenceteken végzett geoelektromos mérésekről és a kőzetfizikai vizsgálatokról.

A gravitációs mérések fejezetben (82 – 92 old.) tárgyalják a gravitációs módszer kiértékelési kérdéseit és a szűrési eljárásokat, ideértve a kétváltozós digitális szűrés alkalmazását a Bouguer anomáliatérképek átalakításában és értelmezésében.

A következő fejezet (93 – 108 old.) a geoelektromos méréseknek van szentelve az alábbi felosztás szerint:

A tellurikus módszerrel végzett kutatás, mélyszondázással kombinált mérések, a kombinált TE – DE-módszer alkalmazása, a magnetotellurikus módszer alkalmazása, a geoelektromos mérések felhasználásának adatai, a műszer- és mérés technika fejlődése, a mérési adatok feldolgozásának fejlődése, az értelmezési módszerek fejlesztése.

A következő fejezetek:

A különböző geofizikai módszerek együttes alkalmazása a szénhidrogénkutatásban	109 – 113 oldal
A geofizikai mérések földtani eredményei	114 – 120 oldal

Végül összefoglalják (mintegy 18 oldalon) a 20 éves tevékenység számszerű adatait, majd a szervezeti felépítést (139 – 143 oldal), továbbá a külföldi kapcsolatokról emlékeznek meg és a zárszóban köszönetet mondanak azoknak a társintézményeknek, melyek a munkát közreműködésükkel hatásosan segítették (Eötvös Loránd Geofizikai Intézet, Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Geofizikai Tanszéke, Soproni Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Geofizikai Tanszéke, a GAMMA Geofizikai Gyáregysége, valamint a Magyar Geofizikusok Egyesülete.)

Függeléként következik egy igen részletes jelentésjegyzék és a munkatársak irodalmi működésének felsorolása, majd a művet tartalomjegyzék zárja be. Itt szívesen láttunk volna még egy tárgyjegyzéket is a műben szereplő sokrétű, hatalmas anyagban való tájékoztatás előmozdítására.

Összefoglalóul leszögezzük, hogy a művet csak a legnagyobb dicsérettel emlegethetjük: mindenki élvezettel forgathatja, aki a magyar geofizika történetének ebben a nagy fejezetében tájékozódni óhajt és innen sok hasznos indítékot meríthet.

TG